

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VIII. ÉVFOLYAM, 18. SZÁM

ÁRA: 30 FILLÉR

1966. NOVEMBER 5.

Kerületünk kommunistáinak tanácskozása

Egésznapos tanácskozás volt október 22-én a Magyar Gyapjúfonó- és Szövőgyár kultúrtermében. Itt tartották vezetőségválasztó küldöttterkeztüket a IX. kerület kommunistái. Egyetemünket nyolc tagú delegáció képviselte:

Kahulits László, Forgács Tibor, Szántai Kálmán, Bedő Gyula, Bikics István, és Szuhay Miklós szavazati jogú, **Bessenyei Lajos és Kolos Miklós**

pedig tanácskozási jogú küldöttként vett részt az értekezlet munkájában. Bikics István elvtárs felszólalásában elsősorban a közgazdászok képzés problémáit, a felsőfokú oktatás néhány sajátosságát vetette fel.

Örvendek, hogy sok hozzájáruló érintette a közgazdász-hivatással szorosan összefüggő gazdasági, társadalmi, politikai feladatokat. Különösen jól esett hallgatni azt a felszólalót, aki a közgazdászok erkölcsi és anyagi megbecsülésének jelentőségéről beszélt. Véleménye szerint gazdálkodásunk egyik fontos ösztönzőjévé kell tenni a közgazdászok szellemi teljesítményének elismerését, a mérnökével egyenrangú honorálását.

A tanácskozás befejeztével

a küldöttek megválasztották az 51 tagú IX. kerületi Pártbizottságot, valamint a budapesti pártterkekezletre delegált 25 szavazati jogú és két tanácskozási jogú küldöttet. A megválasztott pártbizottság tagjai sorában üdvözölhetjük egyetemünkről

Forgács Tibor, Szántai Kálmán és Szuhay Miklós

elvtársat. A budapesti küldöttterkekezlet részvevői közé választották rektorunkat,

Pach Zsigmond Pál

elvtársat, és tanácskozási jogú küldöttként

Szántai Kálmán

elvtársat, az egyetemi pártbizottság titkárát.

Közvetlenül a küldöttterkekezlet után az új pártbizottság megtartotta első ülését és 11 tagú végrehajtó bizottságot választott. A pártbizottság első titkárává

Tóth Istvánt,

titkárokká:

Dusчек Lajosnét és Csikvári Jenőt

választották meg.

A végrehajtó bizottság tagja lett **Szántai Kálmán** is, a IX. kerületi pártbizottság fegyelmi bizottságának elnökévé pedig ismét **Forgács Tibort** választották.

F. P.

Az egyetemi pártszervezet új titkára

Egy órát beszélgettem **Szántai Kálmán**nal, egyetemi pártbizottságunk új titkárával. Előzőleg az időpontot körülbelül négyszer egyeztetjük, s az interjú alatt ötször kellett félbeszakítani a beszélgetést, mert keresték őt, személyesen vagy telefonon. Mindezt azért mondom el, hogy érzékeltessem: a párttitkári megbízatás korántsem olyan kényelmes, mint a szoba, amely beszélgetésünk színhelye volt.

A pártmunkával még egyetemi éveim alatt ismerkedtem meg. Egy szemesztert töltöttem akkor **Krakóban**, ahol egy igen aktív, nyolc főnyi magyar csoport volt együtt. Ez a fél év sokat jelentett ideológiai felkészülésben — kezdi **Szántai elvtárs** a beszélgetést.

Tanulmányait befejezve, egyetemünk matematikai tanszékére került oktatónak. 1958-ban választották be elő-

szőr az alapszervi vezetőségbe, egy év múlva alapszervi titkár lett. A pártmunka mellett szakterületével is sokat kellett foglalkoznia.

1957 után szélesedett ki a matematikai oktatás az egyetemen. Ez a tény természetesen az oktatókkal szemben is fokozott követelményeket támasztott, addig elhanyagolt területekkel kezdtek foglalkozni. Tulajdonképpen ez a fellendülés tette lehetővé, hogy 1961-ben hároméves aspiranturára utazhasson a Szovjetunióba. A leningrádi egyetem közgazdasági fakultására került, ahol elsősorban a lineáris programozás alkalmazási területeivel és lehetőségeivel foglalkozott. Mozgalmi munkát itt is végzett: az ösztöndíjasok pártszervezetének titkárává választották.

Hazaérkezésem után meglehetősen sok feladatot várt rám. Bekapcsolódtam a tanszéki- és pártmunkába. Ez év augusztusában neveztek ki **Kahulits elvtársat**, a pártbizottság titkárát a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezetőjévé. Utódként az új választásoknál engem bíztak meg a titkári funkcióval. Tudom, nem könnyű megfelelni a követelményeknek, különösen az első időszakban, de a lehető legjobban szeretnék az egyetem kommunistáira támaszkodni. S az így kialakuló kapcsolatokat nem akarom a későbbiek során sem elveszíteni.

A pártmunka mellett az oktatást sem hagyja abba. A harmadéves terv-matematikuskoknak tart előadásokat lineáris programozásból.

Aztán egy idő múlva szeretnék majd visszatérni a tanszékre, az oktató munkához. Addig azonban ezen a poszton kell helytállnom, ahová állítottak.

Szavaiba élesen csörren bele a telefon. Valaki az egyetem párttitkárát, **Szántai Kálmánt** keresi.

Cs. J.

Konkurrencia

Egyetemünkön, ki tudja mi okból, már régóta szerdán van a mozgalmi nap. Ilyenkor szokták lebonyolítani a taggyűléseket, politikai köröket, vezetőségi megbeszéléseket, azaz a mozgalom eseményeit. Ugyancsak ezen a napon a KISZ kultúrosztálya kedvezményes mozilátogatásokat szervez elsősorban mozikba 2,50-ért, ami jó dolog. De sajnos nem szervezheti máskor hiszen a mozik csak a másorcseré napja előtt első déli-

utáni előadásra biztosítanak kedvezményt. A mozgalmi napot sem lehet áttenni, mert az órarend úgy van beállítva, hogy szerdán délutánra minimális óraszámot biztosít azaz máskor több óra van ebéd után. Teremigénylés szempontjából is problematikus ebből kifolyólag az időpont áttétele.

Hogyan egyeztessünk? Mi a megoldás?

L. M.

Ünnepeltünk

Részletek **Szántai Kálmán** elvtárs beszédéből, amely a **Nagy Októberi Szocialista Forradalom 49. évfordulójára** rendezett ünnepségen hangzott el

... És milyen messzire vitt ez az út, amelynek kezdetén megrendült a világ és amelyen haladva a világ megváltoztatásának nagy mérföldköveit emelték Október bátor forradalmárai és az őket követők. Hiába minősítették a polgári sajtóorgánusok a bolsevikok programját fantáziának, hiába jóstoltak a szovjet kormányknak csak néhány napot, a megjósolt terminust többször is meg kellett hosszabbítaniuk. Amikor azonban látták, hogy ez nem elég, külső és belső ellenforradalmi erők szervezkedtek, hogy elpusztítsák a fiatal szovjet hatalmat. Több mint három évig folyt a küzdelem a bolsevik párt szervezte Vörös Hadsereg és a belső ellenforradalmárok, valamint az amerikai, francia, japán és német imperialisták csapatai között. A szabadságért, az igazságos emberi életért, a forradalmi programért harcra kelt népet nem lehetett legyőzni.

Mindig büszkén emlékezünk arra, hogy az orosz földön fogságba esett, imperialista háborúba vitt magyar hadifoglyok közül mintegy százezeren, hősiessé küzdöttek a szovjet köztársaság győzelméért. Tudjuk, milyen nagy szerepet játszottak a harcokban részt vett magyar internacionalisták a magyarországi munkásmozgalomban is. Soha el nem évülő érdemeiket szerezték a hazai marxista párt megalakításában és a történelmünkben oly dicső helyet elfoglaló Tanácsköztársaság kivívásában. Arra is büszkén emlékezhetünk, hogy 1919-ben a Magyar Tanácsköztársaság vöröshadserege ha csak néhány hónapra is, de lekötötte az imperialista fegyveres erők egy részét, s így hozzájárult a szovjet forradalmi erők győzelméhez.

A szovjet nép és kommunista pártja a szocialista forradalom győzelmének első pillanatától kezdve legszentebb internacionalista kötelességének tartotta a szabadságukért küzdő népek harcának támogatását. A Szovjetunió nagy nemzetközi tekintélye, politikai, gazdasági és nem utolsósorban roppant védelmi ereje már nem egyszer meghatárolásra kényszerítette a népek szabadsága ellen tervezett merényleteket.

A Szovjetunió tekintélyének, nemzetközi befolyásának jelentős tényezői a kommunista társadalom építésében elért sikerek. A szovjet nép a kommunista építés eredményével nemcsak a marxizmus-leninizmus tanításainak gazdasági, társadalmi magasabbrendűségét, hanem a kommunizmus erkölcsi fölényét is hirdeti.

Nyilvános pártnap

Október 26-án, szerdán délután fél 3 óra körül az I. előadóban nyilvános pártnap volt, aktuális gazdasági, gazdaságpolitikai kérdésekről. A konzultációt **Huszár István**, a Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettese tartotta.

EREDMÉNYHIRDETÉS

A gólyabáli Közgazdász kabaré műsorszámainak megírására hirdett pályázaton összesen hatan vettek részt. A bíráló bizottság az alábbi díjakat ítélte oda:

- I. díj (500 Ft): A „LES MISERABLES” jellegével beküldött pályázat,
- II. díj (300 Ft): A „DAKOTA” jellegű pályázat,
- III. díj (200 Ft): A „DEKLINÁLT CSEREÉRTÉK” jellegével szereplő pályázat.

A bíráló bizottság a többi írást nem tartotta díjazásra érdemesnek, de a megírás módjáért dicséretben és könyvjutalomban részesíti a „RIDEG SÁNDOR” és a „CSÓRIKÁM” jellegű pályázatok szerzőit.

A díjnyertes írások a gólyabáli Közgazdász kabaréban bemutatásra kerülnek.

A pénz és könyvjutalmak a kultúrosztályon vehetők át november 10-én, csütörtökön délelőtt 10 órától 12 óráig.

Negyvenezer forint bevétel

Legutóbbi számunkban beszámoltunk az október 16-i vietnami vásárról, s ehhez most csupán néhány kiegészítést fűzünk. Mindenekelőtt azt, hogy az 5600 fiatal munkájának eredményeként, valamint a Sasad Tsz felajánlása révén a KISZ vietnami szolidaritási csekk számlájára összesen 40 000 Ft futott be.

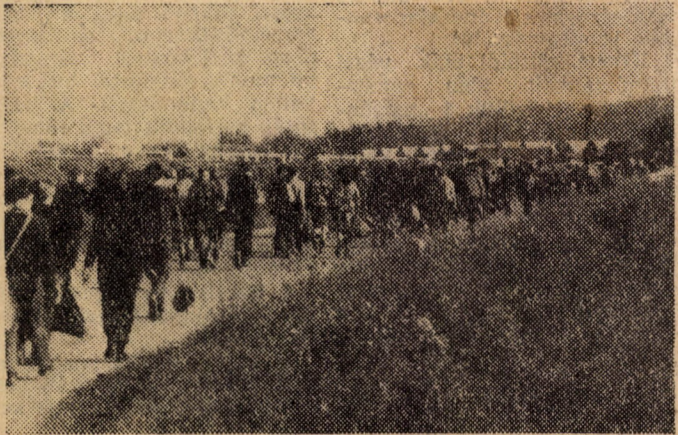
Bár az egy főre jutó „termelési érték” elég kicsi, ismeretes, hogy az akció „termelékenységi mutatóját” a tervezettnél kétszeresére duzzadt létszám rontotta le.

A lebonyolítás nehézségeiről és a szervezési hibákról egyetemünk KISZ-bizottsága részletesen tájékoztatta a résztvevő iskolák és egyetemek KISZ-szervezetét. A lezárult tapasztalatokat a jövőben lebonyolítandó hasonló akciónál széles körben fel lehet használni.

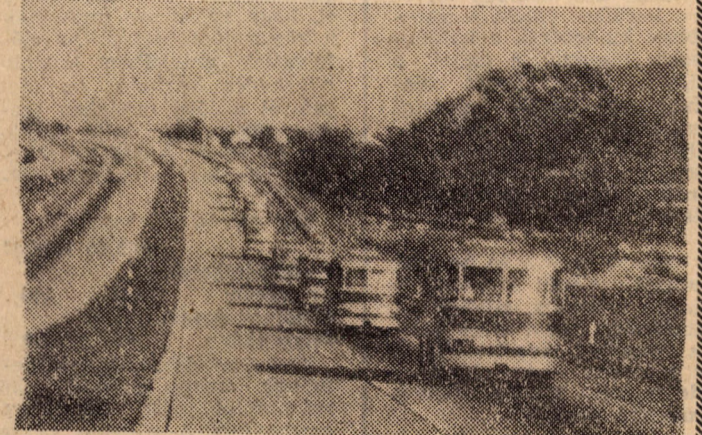
Erdemes még megemlíteni azt is, hogy a mi kukoricatörésünk napján — a mártírhalált halt **Nguyen Van Troi** kivégzésének évfordulóján — a világ más részein is tartottak vietnami vásárpapokat, megemlékezéseket. A TASZSZ jelentése szerint Moszkvában több ezer fiatal dolgozott a Rosszija szálló, az osztankinói tévé-torony és a Metro építkezésén.

A budaörsi munkahelyen volt nagygyűlés...

A munka végeztével hazafelé indul a diáksereg, először így gyalogosan a gyülekezőhelyre...

Utána szép sorban a buszok is útnak erednek (Foto: Faklen)

Patronáltjaink a vietnami vásárnapon

Az alkalmazotti KISZ-alapszervezet társadalmi munkában elvállalta a Kállai Éva Egészségügyi Szakközépiskola KISZ-szervezetének patronálását. Ez a segítség főleg abban nyilvánul meg, hogy tanulmányi, politikai előadásokat tart a tanulók számára. Az október 16-i vietnami vásárnapon a szakközépiskolát 153 fő képviselte, ami elismerésre méltó és az alkalmazotti KISZ-alapszervezet jó szervezését dicséri.

K. L.

Kell-e érzék a történelemhez?

Beszélgetés a felvételi vizsga tapasztalatairól

Egyetemünkön egyik felvételi tárgy a matematika, a másik a történelem. A sorrend rendszerint adott: az „egyik” általában elsőt, a „másik” másodikat jelent. Habár ez a szómagyarázat kissé önkényes, továbbá kihagyja a felsorolásból a politikai gazdaságtant és a nyelveket, azt mindenesetre jelzi, hogy a felvételizőknek a matematika okozza a nagyobb gondot. Mindannyian jól tudjuk, hogy a matematika megértéséhez szükségesek bizonyos adottságok — az elsajátítandó anyag szintjétől függően. De vajon hogy állunk a történelemmel?

Azért kerestük fel Buza Jánost, a gazdaságtörténeti tanárkötőket, hogy ezúttal a történelmi felvételi vizsga tapasztalatairól érdeklődjünk, és egyúttal az előző kérdésre is választ kapjunk.

— Történt-e módosítás a felvételi vizsga lebonyolításában?

— Az idej felvételre új módszert dolgozott ki a tanárkötők kollektívája — hangzott a válasz — Az eddigi gyakorlat szerint az írásbelin a jelöltek két téma közül választhattak. Most ehhez még három kisebb kérdés járult, ezzel szeretnénk ellenőrizni a jelölt lexikális tudását. Többször előfordult ugyanis, hogy pusztán a kidolgozott kérdés alapján ítéltve téves vélemény alakult ki a felvételző felkészültségéről. Az írásbelin alkalmazott közvetlen rákérdezés eredményesebbnek bizonyult, s jövőre valószínűleg újra emeljük a kérdések számát.

— Nem jelent ez indokolatlan előnyt a mechanikusan tanulóknak?

— A kérdések általában gondolkodtató jellegűek. Egyébként a történelem — jellegéből adódóan — elkerülhetetlenül megkövetel bizonyos lexikális tudást. A vizsgázatók véleménye megegyezett abban, hogy a tárgyi tudás csökkenő tendenciát mutat. Eppen ezért nem lenne szerencsés lépés a gimnáziumi történelemanyag további csökkentése, még lexikális vonatkozásban sem. Ezzel szemben némi javulás tapasztalható a jelöltek szintetizáló készségében, az összefüggések megfigyelésében. Ez sajnos csak a nappali tagozatra felvételizőknél van így, az esti-levelező tagozaton igen komoly hiányosságokat észleltünk.

— Milyen általános tapasztalatokat szűrték még le a felvételi vizsgák alapján?

— Érdekes a gimnáziumi és technikum tanuló tudása között jelentkező kiegyenlítődési

tendencia. Kár, hogy ez nem a kívánt módon történt, ugyanis a gimnazisták színvonala csökkent. Eltűnőben van a matematika és a történelem felvételi pontszáma közötti lényeges különbség. De itt is negatív módon, úgy, hogy a jelöltek kevesebb pontot érnek el a könnyebbnek tartott történelemből. A középiskolák eltérő oktatási színvonala továbbra is komoly problémát okoz. Előfordult például, hogy a kevésbé szigorú gimnáziumban érettségizett tanuló a hozott 10 ponthoz csak 5,5-et tudott a vizsgán összeszedni. Ugyanakkor egy erősebb gimnáziumból érkező jelölt 7 hozott pont mellé, mondjuk 8-at szerzett a vizsgán. Nyilvánvaló, hogy az utóbbi tanuló jobban megállta helyét a felvételin, mégis hátrányosabb helyzetbe került. A gimnáziumi és egyetemi eredmények között általában szoros kapcsolat figyelhető meg: gazdaságtörténetből az utóvizsgázók zöme a rosszabb érettségi jeggyel rendelkezők köréből kerül ki. Ez azt bizonyítja, hogy reprodukív szinten is kell egyfajta érzék a történelem elsajátításához.

— Milyen az új hallgatók érdeklődése a gazdaságtörténet iránt?

Nagyon örülünk az új hallgatók érdeklődésének, hiszen a gazdaságtörténet jellegében lényegesen eltér a gimnáziumban tanított történelemtől. Örövendetes jelenség többek között az, hogy az alternatív

Elkészült egyetemünk végleges felvételi statisztikája. Sok ember foglalkozott a tömegtelen adat összegyűjtésével, rendezésével, hogy illetékes felső szervek vegyék azokat bonckés alá. Összehason-

proszemináriumokon a szóba jöhető 440 hallgató közül csaknem 150-et foglalkoztatunk. Ez azt mutatja, hogy ha vannak is hiányosságok a gimnáziumi történelemoktatásban, mégis ébren tudja tartani a hallgatók érdeklődését, s ez már önmagában véve is komoly pozitívum — fejezte be nyilatkozatát Buza János.

M. J.

Krekó Béla:

LINEÁRIS PROGRAMOZÁS

A „*Matematikai ismeretek gazdasági szakemberek számára*” sorozat negyedik kötete, dr. Krekó Béla: *Lineáris programozás* című munkája a múlt hónap elején jelent meg, a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadónál. A könyv az 1962-ben kiadott hasonló című mű átdolgozott és bővített változata.

A szerző nem tér el a korábbi kiadásnál bevált gy-

korlattól és művét ismét három részre tagolja. Az elsőben a módszer technikáját mutatja be, majd a matematikai megfogalmazásokat és bizonyításokat rendszerezi, végül a harmadik részben a fontosabb gyakorlati alkalmazásokból mutat be néhányat.

A témakör bővülése kétirányú. Egyrészt a szerző ismereti a korábbi kiadás óta elért eredményeket, másrészt részletesebben tárgyal egyes, az első kiadásban csak érintett területeket. Így bővült azután a könyv a dekompozíciós módszerrel, (melyet általában az alulról és felfelé irányuló változókra való számításokkal, valamint a gradiens módszerrel, a teljes előállítás módszerével, a megoldó együtthatók módszerével és a szállítási probléma általánosított megoldásával.

Örömmel üdvözölhetjük a „*Néhány speciális probléma*” címszó alatt közölt egész számú lineáris programozást is. Említést érdemel még a népgazdasági optimumszámításról szóló rész, bár csak általánosan érinti a kérdést.

A könyv lapozgatása felvet egy problémát, amelyről beszélni kell. A kérdés a sorozat koncepcióját érinti, vagy a másik oldalról nézve azt a kérdést: kik tekintendők „*gazdasági szakembereknek*”.

1962-ben talán nem is lehetett volna még másképpen megírni egy ilyen témájú könyvet. Csakis ebben a tagolásban, hogy megértsék azok is, akik nem rendelkeznek a megfelelő matematikai alapokkal.

Közben azonban megindult a „*Matematikai ismeretek gazdasági szakemberek számára*” sorozat, amely éppen ezen gazdasági szakem-

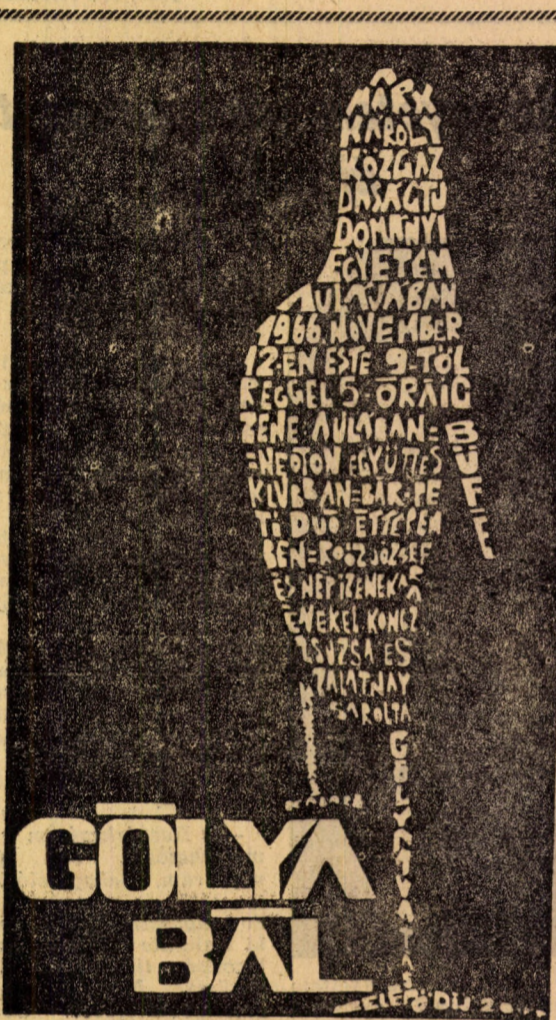
berek matematikai hiányosságait lett hivatva pótolni. A kötetek anyagai egymásra épülnek. Az egyik korábbi kötet (dr. Szép Jenő: *Analízis*) bevezetőjében már ezt olvashattuk: „*E könyv feltételezi az e sorozatban már megjelent könyvek ismeretét...*” E jelenlegi kötet fülén ezzel szemben azt olvashatjuk, hogy az első részt azok is megérthetik, akik „*nem kívánnak mélyebben behatolni a matematikai háttér vizsgálatába.*”

Ugy gondoljuk, hogy amikor egy szerző valamely szakmai művét egy sorozaton belül bocsátja az olvasóközönség rendelkezésére, joggal elvárhatja, sőt megkövetelheti, hogy a korábbi köteteknek legalább azokat a fejezeteket ismerjék az olvasók, amelyek kapcsolódnak a témához. S akkor nem kell mindig figyelemmel lenni azokra, akik nem is kívánnak komolyan foglalkozni a témával.

Következésképpen jött az is, hogy a szerző nem vette figyelembe: egy sorozatnak adja közre új kötetét. A „*Lineáris programozás*” így azután több olyan témát tartalmaz, amely a korábbi „*Matricaszámítás*” című munkában is benne van. Például a *Matricaritmetika*, a *Lineáris térrel*, *Lineáris egyenletrendszerek és matricák inverziója* című fejezetek mindkét kötetben megtalálhatók — holott egy részükre elegendő lett volna utalni, s így a szerző felesleges fáradságmától kímélhette volna meg magát.

Mind ezen problémái ellenére is igen jó és fontos könyvvel gazdagította a szerző a magyar szakirodalmat és várakozással tekintünk „*Nem lineáris programozás*” című készülő munkája elé.

cs.

Rák György I. díjat nyert plakátja

Tallózás a felvételi számok között

lítják majd statisztikánkat az is meghatározza, hogy a hallgatók milyen iskolatípusból kerülnek az egyetemre. Az idej és tavalyi adatok összehasonlítása lényeges változást nem mutat.

	1965/66	1966/67
Gimnáziumot végzett:	313	314
Technikumot végzett:	229	199
Szakközépiskolát végzett:	2	14

Csökkent tehát a technikumok aránya és helyüket főként szakközépiskolások foglalták el, a változás azonban nem olyan arányú, hogy lényeges következtetést vonhatnánk le belőle.

A diákokonban lakó elsőévesek száma a tavalyi 236-ról 228-ra csökkent. Vidéki hallgatók elhelyezése és támogatása ennek ellenére is kielégítőnek látszik, hiszen idén a harmadik fizetési kategóriához tartozók közül is sokan megkapták a diáktárhelyet.

Elsőseink közül csak 19-en költöttek ösztöndíj-szerződést különféle vállalatokkal. A társadalmi ösztöndíjasok száma tavaly 39 volt. Talán a hallgatók igyekeznek megtartani „függetlenségüket”, talán a vállalatok propagandája nem volt kellő tény, hogy a szám felére csökkent. A változás okát érdemes lenne alaposabban megvizsgálni.

Kilenc külföldi diák végzi tanulmányait idén egyetemünkön, közülük 1 „magánemberként”. (Tavaly 16 külföldi elsőéves hallgatónk volt.) Az esti tagozaton 1966-ban 453-an kezdtek meg tanulmányukat, legfőképpen — 245 fő — az ipar szakon. (A tavalyi 550 elsőéves közül 287 ipar szakos volt.) Az esti tagozat felébbre is „fiatalodik”, a harminc éven felüliek aránya a múlt évi 23 százalékkal szemben 17,5 százalékra csökkent. A harminc éven aluliak átlagéletkora pedig mindössze 23 év.

Bánhegyi László

Az átszervezés nemcsak formai kérdés

A kereskedelmi kari KISZ-aktívák értekezlet döntése alapján az első három évfolyamon megalakult a belkereskedelmi szakosok szakvezetősége. Az átszervezés ismertetésére szervezett összejövetelen dr. Forgács Tibor, a kereskedelem gazdaságtana tanszék vezetője elnököl.

A közlekedési és mezőgazdasági szak vezetőségeinek eddigi tapasztalatai alapján a belkereskedelmi szakon újszerű elképzelések születtek, de az átszervezés lényege továbbra is az eredeti célkitűzés maradt: a mozgalmi munkát kisebb kollektívákra, csoportokra összpontosítani, a spontán jellegű megmozdulásokat elősegíteni és szervezettervezni irányítani. Milyen helye, szerepe és feladata van ebben a szakvezetőségnek?

Először néhány szót a felépítéséről. Szakítva a hagyományos funkcionális elvekkel, a szakvezetőség három „függetlenített” vezetőből és a csoportvezetőkből áll.

A három vezető közül a titkár rendszeres kapcsolatot tart fenn a kari vezetőséggel, a szaktanszékekkel és a kari pártvezetőség ifjúsági felelősével. A szervező-titkár elsősorban a csoportvezetéseket bonyolítja le, kiépíti az információs hálózatot, összefogja a vitakörök munkáját. (Ehhez főleg a kari szervezőtitkár, az agitprop. felelőssel és a társadalmi munka felelőssel tart közvetlen kapcsolatot.) A vezetőfőnök harmadik tagja intézi a tanulmányi és a gazdasági ügyeket.

A szak szintű, összevont szervezet feladatai közül most csak a két legfontosabbat emeljük ki.

1. Rendszeres együttműködés a szaktanszékekkel, és ennek révén:

a) Első- és másodéveseknek vitakörök szervezése, közgazdasági érdeklődésük felkeltése.

b) Felsőbbéveseknél a gazdasági mechanizmus reform-

jának konzultációs megvitatása.

c) Diákköri tevékenység népszerűsítése, az új hallgatók bevonása a felsőbbévesek kutató-elemző munkájába.

2. Közvetlen kapcsolat a kari pártvezetőséggel, valamint a hallgatói pártcsoporttal, amelyel megoldható:

a) A rendszeres vezetőképzés a szakvezetőségben,

b) Az ifjúsági mozgalom legaktívabb, legrátermettebb vezetőiből a párt utánpótlásának biztosítása.

c) Az aktuális kérdések szak vagy kari szinten szervezett konzultációja, valamint az egyetemi fórum viták témáinak bővítése.

A felsorolás ugyan hiányos, de remélhetőleg sikerült érzékeltetni, hogy nemcsak egyszerű szervezeti átalakulásról, hanem a mozgalmi munka tartalmasabbá tételéről van szó.

Petres Sándor

KITÜNTETÉS

A Pénzügyminiszter november 7. alkalmából dr. Hagelmayer István docenst és dr. Szerletics József adjunktust, a Pénzügyi Tanszék oktatóit oktató-nevelő és tudományos munkájuk elismeréséül „*Kiváló pénzügyi dolgozó*” kitüntetésben részesítette.

Vasárnap is tánc!

Teljesült a klub táncszertő látogatónak kívánsága. A szombat esti túlszűfolttságot is rémélhetőleg csökkenteni majd, hogy ezúttal vasárnaponként, este 6-tól 10-ig szintén tánc rendezvény lesz a klubban. A szombat esti tánc időpontja is megváltozott: 7 órától tart 11 óráig. A zenét mindkét napon a Neoton együttes szolgáltatja.

A DEMOKRATIZMUS SZELLEMEBEN

A hatékony, demokratikus vezetésnek gazdasági és mozgalmi téren is egyik igen fontos alapelve, hogy a kisebb létszámú, 6-12 fős operatív irányító gárda mindig érezze maga mögött egy 30-60 főnyi kollektív testület beszámoltató erejét. Egyetemi mozgalmi munkánk hiányosságait elemezve ez a gondolat a végrehajtó bizottság bírálatok is megfogalmazódott, olyan formában, hogy nagyobb szerepet, nagyobb felelősséget, azaz nagyobb szervezeti hatáskört kell biztosítani az egyetemi KISZ-bizottságnak, amelyet a demokratikus centralizmus elve alapján kellene újraszervezni.

Kollektív tanácsadó, véleményező, beszámoltató, egyes fontosabb kérdésekben döntési jogkörrel rendelkező testületre a kari funkcionáriusok munkájának segítése, illetve ellenőrzése érdekében is szükség van. Ifjúsági mozgalmunk alapelveihez ragaszkodva e tanácsnak is csak választott tagjai lennének, akiket havonta egyszer, vagy rendkívüli esetekben máskor is össze lehetne hívni. Ilyenkor mint küldöttgyűlés előtt a vezetőség felveti a problémákat, tanácsot kér és egy-két kérdésben döntés is születik. A kereskedelmi karon már meg is tartották az első ilyen kari szintű aktív-értekezletet.

Egy szervezeti egység létrehozásakor azonban felvetődik a kérdés, milyen módon kerülhet valaki a testületbe. Az aktív-értekezlet abban különbözik a küldöttgyűléstől, hogy jóval kisebb létszámú, s tagjai a karon belül tevékenykedő KISZ-vezetők. Tehát valamennyi csoportvezető, szakközvetési felelős, valamint a szintén választott kollégiumi diákbizottsági tagok.

Az aktív-értekezlet aktuális kül- és belpolitikai témák megvitatásának, egyetemi problémák megbeszélésének is fóruma lehet. Ugyanakkor fontos szerepet tölthet be a kari vezetőség utánpótlásának nevelésében, felkészítésében.

De ahhoz, hogy hatékony szerepe legyen és ne csak formálisan létezen, elengedhetetlenül szükséges a kari vezetőség gondos előkészítő munkája, például az, hogy az aktív-értekezlet valamennyi tagja előre értesüljön a főbb kérdésekről, a vezetőség javaslatairól. A megjelent mozgalmi vezetők tevékeny részvételével a kari vezetőségek munkáját, de az egész KISZ-munkát is bizonyára hatékonyabbá, élénkebbé tehetjük.

Petres Sándor

	1965/66	1966/67
Az első évfolyamosok száma:	549	539
Közülük nő:	300	300

A nőhallgatók aránya tehát közel azonos, fokozott elsőesedés csak a tanári szakokon tapasztalható, ahol elvétve lehet fiút találni.

Az adatok közül szembeötlő, hogy az érettség után azonnal felvett hallgatók aránya a tavalyi 58 százalékról, idén 44 százalékra csökkent. A többiek egy része — 248 hallgató — előfelvételt vett. 55-en pedig hosszabb-rövidebb „munkásélet” után határozták el, hogy szerencsét próbálnak a közgazdász pályán. Az előfelvettek arányában további növekedés várható, az idej 248-ról a jövő tanévben számuk 300-ra növekszik. (Közülük 84 leány. A 216 fiú többsége jelenleg katonavételt tölti.)

Egy másik érdekes adat:

	1965/66	1966/67
Fizikai dolgozók egy meke:	141	219
Ebből mezőgazd. dolgozók:	60	39

A fizikai dolgozók gyermekének aránya a tavalyi 26 százalékról 40 százalékra emelkedett. A változás szinte ugrászerű, az arány a tavalyinál sokkal kedvezőbb.

HAGYOMÁNY

Míg a közeljövőben sorrakerülő gólyabál meghívóját el nem olvastam, teljesen hamis elképzelésem volt a „hagyomány”-ról. Azt hittem, hogy a többször ismétlődő, bizonyos időközönként újra meg újra lezajló eseményeket, szokásokat lehet hagyományosnak tekinteni. Gondoltam, ha valaki elkezd valamit, bármily tudós elme is legyen, azt nem tudja előre eldönteni, vajon a jövő hagyományává érleli-e a kezdeményezést.

Most ezt a régi, elavult nézetet kénytelen vagyok revideálni, hiszen itt van előttem a bizonyíték: a november 12-i gólyabálon az éjjeli közzgazdász kabaré után sor kerül az I. hagyományos gólyaavatásra. Tervszerűségünk és előrelátásunk fényes bizonyítéka ez. Az utódoknak nem kell majd kultúrtörténetesek drága idejét e hagyomány eredetének felderítésére igénybe venni. Mi világosan kiírtuk, ez volt az első... illetve ez lesz az első. Utána jöhet a hagyomány. Ez vasbeton — mondhatnánk.

Bennem mégis maradt egy kis adag bizonytalanság. Úgy 5—6 évvel ezelőtől volt már az aulában gólyaavató ceremónia, de vagy a gólyák sorában okozott a félelmetes szertartás népgazdaságilag is érzékeny veszteséget jelentő pusztítást, vagy a madártani intézet emelt óvatát, tény az, hogy nem lelt életképes az akkor elkezdett „hagyomány”.

Ezzel szemben, bár a meghívón nem szerepel, az éjjeli közzgazdász kabaré, évről évre nagy sikert aratva, mindig lezajlik és immár valóban hagyománnyá vált. Olyannyira, hogy egyes „elvetemült” felsőévesek és végzett közzgazdászok nem ártallják azt minden alkalommal megnézni és így elveszik a helyet az avató műsorra leginkább rászoruló gólyáktól. (Intelem: gólyák, legyetek a helyfoglalásnál szemfülesek!)

Egyébként tudom, hogy jó lenne néhány dolgot elkezdeni és hagyománnyá tenni. Például azt, hogy valamennyi elsőéves hallgató eljőjön a gólyabálra. Nem azért, mert így illik, hanem mert ez a rendezvény őket köszönti, és hangulatos esztét, vidám szórakozást ígér számukra. S ez nem pusztán ígéretek. Ez már hagyomány.

— kl —

AMIBŐL A DIÁK ÉL

Előre hallom a vádat, amellyel illetni fognak egyesek: ezt a kérdést csak statisztikai felmérés segítségével lehet megvitatni. Alapjában véve igazuk van, csak hogy én egyelőre nem vitatni akarom a kérdést. Mindössze érdekelt a probléma ezért megkérdeztem néhány hallgatót, hogy mire költi az ösztöndíját.

— Kettőszáz forintot kapok — mondja egy első kategóriába tartozó másodikéves fiú. — Ez 150 forinttal kevesebb, mint a múlt félévi volt, mert a legutolsó vizsgaidőszakban csak közepes rendű lettem. A tavalyi háromszázötven forint elég volt egy hónapra. Azt hiszem, ez a két-száz kevés lesz. Az ebéd már maga száz forint. Hús a közlekedés. Átlagosan ötven forintot költök havonta mozira, színházra, és könyvekre. Ezeknek a könyveknek jelentős hányada nem szépirodalmi, hanem szakmai. Marad harminc forint, az apróbb ki-

adások ezt jócskán meghaladják. Ebben a félévben a születémtől is kell majd zsebpénzt kérnem.

Két harmadéves lány. Egyikük második kategóriába tartozik, az elmúlt félévben jeles rendű volt. Háromszázötven forintot kap.

— Az ebéd száz, a közlekedés ötven forint havonta.

— Beírhatok legalább hetven forintot, amit harisnyára kell kiadni. Havonta két harisnya — körülbelül ennyi „fog el” — szól közbe a barátnője, aki harmadik kategóriás és 150 forint tanulmányi ösztöndíjat kap.

— Eddig sohasem értem el a jórendűséget, az idén kapok először ösztöndíjat.

— Mennyi zsebpénzt kapsz hazulról?

— Négy száz forintot.

A két lánynak minden hónapban elfogy a pénze. Tételesen nem tudják felsorolni, hogy mire költik.

Első kategóriás és jeles rendű az a negyedéves fiú, aki

viszont pontos számadást vezet a kiadásairól. Négy százötven forintot kap.

— Ebéd száz, közlekedés hús, cigaretta mintegy 50 forint havonta. Színház, mozi, de főleg könyv, összesen százötven forint. Hazulról nem kapok semmi támogatást, állandóan tanítok, hol egy, hol több embert. Cipőjavítás, ruhatisztítás szintén az ösztöndíj terhére történik. A tanításért kapott pénzből 100—150 forintot félreteszek, hogy szükség esetén — komolyabb „beruházást” is meg tudjak oldani.

Ötödéves, második kategóriás, jó rendű. Ez pontosan kettőszázötven forintot jelent.

— Amióta egyetemista vagyok, mindig első kategóriás voltam. Anyámmal élünk ketten. Idén februárban az árrendezésre kapott száz forint fizetésemelést, ekkor kerültem át a második kategóriába, s így a száz forint mindjárt vissza is ment. Tavalyi ösztöndíjamhoz képest még egy százszal kevesebbet kapok, mert egy ponttal lemaradtam a jeles rendűségtől. Ebédemet most anyám fizeti a háztartáspénzből. Közlekedésem ötven forint. Színházra, mozira körülbelül szintén ötvenet költök. Könyvet mostanában keveset veszek, de a listán szerepel legalább négy száz forint összegű restancia, ennek a fele szakmai jellegű. Cipőjavítást és egyéb ilyen kiadást is magamnak kell fedeznem. Havonta átlag egy tekeres filmet is veszek, ez előhívással, másolással együtt harmincas. Borbélyra és különböző újságokra szintén ennyi. Amit a tanításért kapok, azt félreteszem.

A diákok sehol a világon nem tartoznak a társadalom módosabb rétegeihez. Az oktatás még így is nagy anyagi áldozatot követel a közösségtől. De a mindenképpen feláldozott összeg ésszerű, igazságos elosztására állandóan törekedni kell. A fenti beszélgetések egyik tanulságára éppen ezért fel kell figyelni. Arra, hogy a bérek emelkedésével több hallgató „átessen” a kategóriahatáron, ezért kevesebb anyagi juttatásban részesül, és a szülők jövedelemnövekedése ezt nem tudja ellensúlyozni. Az ösztöndíjrendelet készülő módosításánál a kategóriahatárok megváltoztatása során erre a körülményre okvetlenül figyelemmel kellene lenni.

—csépai—

A KLUB

* műsora *

November 10-én, csütörtökön, este 7 órakor:

A film 70 éve II. rész

November 11-én, pénteken este 7 órakor:

Laosz és Kambodzsa
Bögös László élménybeszámolója

November 12-én, szombaton este 9 órakor:

Gólyabál!

November 15-én, kedden, este 7 órakor:

Új Írás-est

November 16-án, szerdán, este 7 órakor:

Disc Jockey-klub

November 17-én, csütörtökön, este 7 órakor:

Zenei klub

November 18-án, pénteken, este 7 órakor:

Fórum

November 19-én, szombaton, este 7 órakor:

Szombat esti tánc!

November 20-án, vasárnap, este 6—10-ig:

Tánc!

Aligától az első „vizsgáig”

Szerda délután, hat óra. Beöltözött táncosok várják az instrukciókat az első emeleti próbateremben. Az egyetem tánckarát teljes létszámban ugyanis ebben az időpontban és itt találhatjuk együtt. Bardócz Béla, a tánckar titkára szakít egy kis időt, hogy elmondja a legújabb problémákat és eredményeket.

Az aligai táborról kezdtek a beszélgetést. Örömmel újságolja, itt végre sikerült megoldani az utánpótlás kérdését. Három évig küszkö-

dött vele az együttes és most két hónap alatt megoldódott. Az új tagok első évfolyamtársaik közül sokkal megszerették a népi táncot. Aki körülnéz a teremben, látja a feltűnő „elfiatalodást”.

Ide kíváncsiok a kérdés: — a fiatal gárda hogyan képviseli majd az egyetemet, hogyan állja meg helyét a magas színvonalú versenyeken? Nos, erre is gondoltak; a tánckar októberi programjában csak a repertoár felújítása szerepelt, azt tanították be az újakkal. Ennek a na-

gyon intenzív és komoly munkának meg kell, hogy legyen az eredménye és nemcsak a népi táncban. A tánckar törzsgárdája a tanulást illetően is foglalkozik az elsőévesekkel. Pedig a heti hat óra próba komoly fizikai megterhelés.

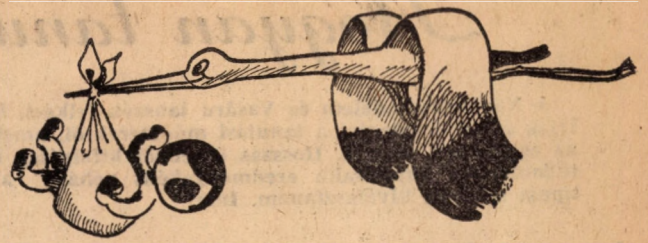
A felújított tánckar bemutatkozó estje nemrég volt a MOM-ban és kitűnően sikerült. Erre a fellépésre alapozott a vezetőség, amikor elfogadta a Budaörsi Állami Gazdaság és a szendiek meghívását.

Nemcsak az egyetemnek tartják nyilván népi együttesünket. Ennek ékes bizonyítéka, hogy az elmúlt hetekben egy svájci táncpedagógus látogatta a foglalkozásokat: a HVDSZ Bihari Táncegyüttes és a BM. Duna Táncegyüttes mellett az egyetem csoportjára esett a választás. Nagyon meg volt elégedve a színvonalal és külön megemlítette, hogy a kollektív munka ilyen formájával máshol nem találkozott.

A tánckart valóban az egyik legkollegálisabb, legaktívabb kultúrscsoportként tartjuk számon. Nemrégien ők szervezték az emlékezetes vizesgrádi kirándulást, a zenekarral és kultúrosztállyal közösen. Terveik között szerepel egy december eleji Mikulás rendezvény is. (Eltérően az eddigi szokásoktól, a programok közül itt a műsor fog dominálni, nem pedig a dártdó...)

A bevezető balettyakorlatok elkezdődtek, így nem zavarunk tovább. Csak egy darabig még elnézzük, hogyan veszik át az új táncosok a „veteránok” tudását.

—cserey—

Gólyabál!

November 12-én,
szombaton este 9 órától
reggel 5 óráig

Zene:

AZ AULÁBAN:

A Neoton együttes
Énekel Koncz Zsuzsa,
és Zalatnay Sarolta

A KLUBBAN:

Bár — Peti duó

AZ ÉTTEREMBEN:

Roóz József és népi zenekara

Ejfélkor az I. előadásban:

„Közzgazdász kabaré”

Utána gólyaavatás

CEREMÓNIA-MESTER:

Éless Béla

Tombola — Büfé
Belépőjegy ára 20.— Ft.
Egyetemünk hallgatóinak 10.— Ft.
Jegyek kaphatók a kultúrosztályon
(fszt. 60.)

Szerkesztői üzenet

Nemrégiben az alábbi kérdés érkezett a szerkesztőséghez:

„Kérjük a Közzgazdász szerkesztőségét, hasson oda, hogy megoldódjon a hallgatók telefonálási lehetősége az egyetemen. Tavaly a portáról lehetett telefonálni, idén nem lehet. Miért? Jön az esős évszak, ami a probléma mielőbbi megoldását sürgeti. (Például szereljének fel egy fülkét a porta mellé.) Egy sokat telefonáló hallgató.”

Kedves Levélíró!
Szeretnénk megnyugtatót, (már amennyire ez megnyugtató), hogy a Közzgazdász áll-talában kétévénként megpró-

bál „oda hatni”, és sürgeti a nyilvános telefonállomás felszerelését. Az igény jogosságát néhéz lenne kétségbe vonni, az épületben naponta megforduló 3000—4000 ember számára a posta is indokoltnak tartja az állomás üzembe helyezését. Egyetemi szerveinknek kellene vég-re felkarolni ezt a régi ké-rést.

Én optimista vagyok. Bizom benne, hogy egyetemünkön nemcsak oktatni, hanem alkalmazni is fogjuk az új gazdálkodási és ügyviteli mechanizmust. Esetleg már 1968 előtt.

A szerkesztő

Táskarádió

Ezzel a címmel jelentkezik a Rádió vasárnap délutánoként a Petőfi-adón. Az új műsor elsősorban a fiataloknak szól.

— Mit hallhatunk ebben az egy órában? — kérdeztük Kő Andrást, aki a műsört minden második héten szerkeszti.

— Egyrészt modern tánczenét szerelnék nyújtani, másrészt olyan témákat és híreket közlünk majd, ami elsősorban aktuális és érdekes, de „az sem baj”, ha tanulsa-

gos. Szeretnénk vele felkelteni a fiatalok érdeklődését. Ezenkívül megpróbáljuk bemutatni a modern tánczene történetét egészen napjainkig. Ez utóbbi még csak terv, de reméljük, sikerül megvalósítanunk. Az új műsorral kapcsolatban kérjük az egyetem hallgatóit, írják meg mit vagy miről szerelnék legszívesebben hallani. Műsorunkhoz jó szórakozást kívánunk! — fejezte be rövid információját Kő András.

Póór István

Nagyüzem a táncosok próbáján

